

עלון דברי חיים

לפרשת אמור ולל"ג בעומר

וזהו שאמרה התורה **"זבת אש כהן כי תחל לזנות"**, וכיון שמידותיה המושחתות והפרוצות מעידות על תכונה שעברה בירושה, לפיכך **"את אביה היא מחללת"**.

ע"פ דרשות הר"ן

"ומיד בן נבר לא תקריבו את לחם אלהיכם מכל אלה כי משחתם בהם מום בם לא ירצו לכם" [כ"ב, כ"ה] ומסביר רש"י: נכרי שהביא קרבן ביד כהן להקריבו לשמים, לא תקריבו לו בעל מום, "כי משחתם בהם מום בם לא ירצו לכם" – לכפר עליכם. ולכאורה הלשון תמוה, דהיה צריך לומר "לכפר עליהם", שהרי מה שהגויים מביאים קרבן הוא בשביל עצמן ולא בשביל הישראל?

אלא הסביר המהרי"ד מבעלזא פשוט נפלא! היה זה כאשר כידוע היו מגיעים אליו מידי יום אנשים עם פתקאות ובהם בקשות לישועות, ופעם א' נכנס הגבאי והודיעו שמחכים בחוץ ב' אנשים, יהודי וגוי. השיב לו הרבי שיכניס תחילה את הגוי, ונימק את טעמו, כי כלפי הגוי הבא בתחילה, כל יהודי שנכנס אחריו כדאי וראוי להיושע, כי איך שלא יהיה ערכו ומצבו הרוחני של אותו יהודי, חשוב הוא מאותו הגוי...

וכמו שפירש הרבי ממעוריתש את דברי הגמרא בראש השנה כ"ג: מעולם לא ראתה חמה פגימתה של לבנה, שכידוע ישראל מונין ללבנה ואומות העולם מונין לחמה, ויהודי בכל מצב שפל ח"ו שעומד בו, מ"מ נעלה הוא בחשיבותו כלפי אומות העולם.

וזהו "מעולם לא ראתה חמה" – אלו אומות העולם שמונין לחמה, "פגימתה של לבנה" – פגם ביהודי מישראל שמונין ללבנה, כי תמיד היהודי לגבי הגוי הרבה הרבה יותר חשוב.

וזה היה כל ענין הקרבנות מהגויים, לטובת ישראל שקרבנותיהם יתקבלו ברצון לפני ה' בבחינת "מעולם לא ראתה חמה פגימתה של לבנה".

"אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם" [כ"א, א'] ופירש רש"י כפל הלשון "אמור ואמרת" – להזהיר גדולים על הקטנים. ולכאורה אף תיבת "ואמרת" הרי היא לגדולים, ואיך דרשיןן שהוא לקטנים?

אלא, להזהיר – לחנך הבנים והבנות, אינו כלום מה שיאמרו לילדים **שכן צריך לעשות**, אם לא יראו **שהדבר חביב מאד להורים**, שאם ישמע מאביו שהיו לו ניסיונות גדולים לקיים מצוות שבת ויום טוב, וכן בכל המצוות, רק שבאין ברירה **צריך לעמוד בנסיון**, לא יתחנכו הבנים מזה, שהם יאמרו בליבם, אנו איננו גיבורים כמו אבינו, ואין אנו יכולים לכופף היצר.

אך כשישמעו מאביהם שאומר, שאין שום ניסיון בקיום התורה והמצוות, מכיון **שהוא ענין חביב כל כך**, שהוא חיינו ואורך ימינו, אז יתחנכו בטוב. ונמצא שצריך לב' אמירות, א' לעצם האיסור והחיוב, והשני שיהיה חביב, ומזה יתחנכו הקטנים. ולפ"ז ה"ואמרת" קאי אכן על הגדולים, והאמירה זאת היא כדי שתהיה מזה אזהרה לקטנים כמו שביארנו.

רבי משה פיינשטיין

"זבת אש כהן כי תחל לזנות את אביה היא מחללת" [כ"א, ט']

וצ"ב וכי החטא עצמו אינו חמור דיו, עד שהוצרך הכתוב להוסיף ולהידרש לחילול כבוד אביה של בת כהן שזינתה?

ברם, בדרשות הר"ן נתבאר, מפני מה העדיף אברהם לקחת אשה לבנו מבנות חרן על פני בנות ארץ כנען, אף שאנשי חרן היו עובדי עבודה זרה, היינו שכן אנשי כנען היו מושחתים במידות ופרוצים בתאוות, ודברים אלו באים בתורשה מאב לבנו.

לעומת זאת, חטא עבודה זרה הוא חטא שנעשה בשכל ובהיגיון, ודבר זה אינו עובר מאב לבנו.

"רבי שמעון בר יוחאי"

יש לדקדק מה שנקרא שם התנא רבי שמעון בר יוחאי ולא בן יוחאי כמו שמוזכר שמו ברוב הש"ס. ויש לומר דהיינו מאותו טעם שאומרים "בר מצוה" ולא "בן מצוה", כי "בר" הוא לשון חוץ – "מלבר", שכשנעשה הבחור בר מצוה, הריהו יוצא מעצמיותו ומצטרף לכלל, למנין, לזימון ולדין ערבות, שמאותו יום ואילך הריהו שייך לכלל. וכן יש לומר שרשב"י נקרא "בר יוחאי" כיון שהקדיש עצמו לכלל, ואם כן יצא לחוץ.

הלב שמחה מגור

סיפור השבוע

"ואשה גרושה מאישה לא יקחו"

מסופר שבזמן הנודע ביהודה היה כהן א' רשע שרצה להתחתן עם גרושה. כמובן שהנודע ביהודה הבהיר לו חד משמעית שהדבר אסור בתכלית האסור, אולם לאותו פושע ישראל היו קשרים בבית המלוכה, הוא הגיע עד הצארית "קטרינה", והיא נתנה הוראה – צו מלכותי – לחתן אותו עם הגרושה. חזר הכהן הרשע אל הנודע ביהודה ובידו הצו המלכותי. "בסדר גמור" – אמר הנודע ביהודה – "אם הצארית אומרת – מוכרחים להעמיד חופה ולחתנו". בעיר פשטה השמועה שהנודע ביהודה עומד לחתן כהן עם גרושה, וכולם הגיעו לחתונה המדוברת. לא היה אחד שהרשה לעצמו להפסיד את המחזה הנדיר...

העמידו חופה ומזוגו את כוס היין. הנודע ביהודה נעמד מתחת לחופה, פנה אל החתן ואמר לו: כעת שים על אצבעה של הכלה את הטבעת, ואמור אחרי: "הרי את מקודשת לי בטבעת זו כדת הצארית קטרינה!!"

"מה?!!!" תמה החתן.

והשיב לו הרב "ברור! הלא לפי דת משה וישראל אסור לך לקדש אשה זו. הצארית אמרה שכן? בבקשה, האשה הזו מקודשת לך כדת הצארית קטרינה..."

שבת שלום!

יוצא לאור לרפואה שלימה **רפאל בן דבורה** נ"י.
לכל ענייני העלון נא לפנות במייל ל:

kosssover@gmail.com

ועל פי זה יובן היטב הפשט בפסוק זה, דעל פי ההסבר הנ"ל, הקרבנות של הנכרים המתקבלים לרצון הם לטובתנו לכפר עלינו, משא"כ אם יקבלו מהם קרבנות בעלי מומין שאינן ראויין להקרבה, לא יהיה מה שימליץ ויכפר טוב בעדנו. ולכן דייק רש"י ואמר: "לכפר עליכם", כי אנחנו צריכים את קרבנם בכדי שע"י כך הם יכפרו עלינו כפי שביארנו.

ע"פ המהרי"ד מבעלזא

לל"ג בעומר

"נעשה אדם נאמר בעבורך" [מתוך הפיוט "בר יוחאי"]

ולכאורה יש לבאר הכוונה של "נעשה אדם נאמר בעבורך", שמשמע מכאן שמה שאמר הקב"ה בעת בריאת העולם "נעשה אדם", נאמר רק בעבור רבי שמעון בר יוחאי, וזה אינו מובן, דהלא היו כל כך הרבה צדיקים ממשה רבינו, נביאים וכו', והאם כל ה"נעשה אדם" נאמר רק בעבור רבי שמעון בר יוחאי?

כתוב במדרש תלפיות, דבשעת בריאת האדם היה קיטרוג מהמלאכים שלא רצו שה' יברא את האדם, משום שהבינו שאם יברא את האדם, אז יתן לו את התורה, והם רצו שהתורה תינתן למלאכים כמ"ש "תנה הודך על השמים" [עיין שבת פ"ט], על כן לא רצו בבריאת האדם.

ומובן שמה שרצו לקבל את התורה, לא רצו לקבל את פשטות התורה, דזה אינם יכולים לקיימו למעלה, אלא רצו לקבל את פנימיות וסודות התורה, ולכן כשהקב"ה אמר "נעשה אדם" ולא "אעשה אדם", זה היה כדי לפייס את המלאכים שלא רצו בבריאת האדם, על כן נמלך עמהם הקב"ה לפייסם. והנה, סודות התורה נתגלו בעיקר על ידי רבי שמעון בר יוחאי, ומפני סודות התורה נצרך הקב"ה כביכול לפייס את המלאכים על שלא נתן להם את התורה [סודות ופנימיות התורה], ולכן כדי לפייסם אמר "נעשה אדם".

וזה הכוונה בדברי הפיוט: **"נעשה אדם"** – כל זה שהקב"ה היה צריך לפייס המלאכים ולומר להם "נעשה אדם" היה מפני **"נאמר בעבורך"** – זה היה מפני רבי שמעון שגילה סודות ונפלאות התורה!...

רבי יעקב מפשעווארסק זיע"א